

در گفتگوی صمیمانه با مدیر امور بانوان و خانواده مطرح شد:

پژوهش و آسیب‌شناسی فرهنگی، اجتماعی و شغلی زنان

گفتگوار: مریم تقی‌زاده

■ به عنوان پرسش‌آغازین، لطفاً بفرمایید امور بانوان برای ایجاد تعامل و رابطه مطلوب با بدنه سازمان و معاونت‌های مختلف، چه فعالیت‌هایی صورت داده است؟

□ از مهم‌ترین اقدامات در این خصوص می‌توان به ایجاد نمایندگی‌ها و دفاتر امور بانوان در معاونت‌ها و مراکز سه‌گانه استانی سازمان اشاره کرد. هدف ما از این امر، ایجاد سیستمی برای ارتباط با کلیه همکاران زن سازمان بوده است. ضمن اینکه مشاوران محترم معاونت‌ها و مدیران کل مراکز نیز موظف هستند در واحدهای خود، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان ادارات تابعه خود تشکیل دهند.

در جلسات ماهانه‌ای که در قالب کمیته اصلی با نمایندگی‌های معاونت‌های مختلف سازمان برگزار می‌شود، به بررسی آسیب‌های مربوط به همکاران زن و شناسایی نیازهای آنان پرداخته می‌شود تا در موارد نیاز، منجر به تصویب آیین‌نامه یا دستورالعمل گردد و یا در موارد خاص به صورت موردی، مورد حل و فصل قرار گیرد.

امور فرابخشی که از حیطة اختیارات معاونت مربوط خارج است

در جلسات ماهانه‌ای که در قالب کمیته اصلی با نمایندگی‌های معاونت‌های مختلف سازمان برگزار می‌شود، به بررسی آسیب‌های مربوط به همکاران زن و شناسایی نیازهای آنان پرداخته می‌شود تا در موارد نیاز، منجر به تصویب آیین‌نامه یا دستورالعمل گردد و یا در موارد خاص به صورت موردی، مورد حل و فصل قرار گیرد

اشاره:

دفتر امور زنان سازمان صدا و سیما در دی‌ماه ۱۳۷۵ تأسیس شد و فعالیت رسمی خود را از سال ۱۳۷۶، با هدف بررسی و تبیین شخصیت زن از دیدگاه اسلام، ارائه نگرش‌های صحیح و بهبود

کیفیت ارائه نقش و جایگاه زن در برنامه‌های صداوسیما و ارتقای سطح فرهنگی، علمی و اجتماعی زنان شاغل سازمان آغاز کرد.

نقش حساس و تعیین‌کننده زنان به عنوان نیمی از جمعیت جامعه در عرصه‌های اجتماعی و شغلی به طور اعم و به عنوان بخش قابل توجهی از نیروی شاغل در سازمان صداوسیما به طور اخص، بر کسی پوشیده نیست. در همین خصوص و برای آشنایی بیشتر با فعالیت‌ها و اهداف دفتر امور بانوان سازمان، گفت و شنودی با سرکار خانم پروین سلیمی، مدیر امور زنان و خانواده سازمان ترتیب داده‌ایم که در پی خواهد آمد. شایان ذکر است نامبرده سابقه نمایندگی مردم تهران در دوره چهارم مجلس شورای اسلامی و مسئولیت گروه زن و خانواده مرکز پژوهش‌های مجلس را بر عهده داشته است. عضویت در هیئت ریسه شورای فرهنگی اجتماعی زنان وابسته به شورای عالی انقلاب فرهنگی و عضویت در کمیته تحقیق این شورا نیز از دیگر فعالیت‌های وی به شمار می‌رود نامبرده فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد بهداشت مادر و کودک از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است.

طبق

بررسی‌های انجام شده،

بیشترین درصد فراوانی نوع

فعالیت همکاران زن در مشاغل

تولیدی و فنی به ترتیب ۴۲/۸۴ و

۳۲/۴۳ درصد است که از گرایش بیشتر

زنان به مشاغل تولیدی حکایت دارد همچنین

در مشاغل آموزشی، پژوهشی و برنامه‌ریزی،

فراوانی زنان با ۱۴/۶۰ درصد بیشتر از فراوانی

مردان (۵/۶۴ درصد) است

مطلوبی برای تعالی و رشد جامعه خواهد بود.

■ میزان رجوع زنان شاغل در سازمان به امور بانوان، برای طرح

و حل مسائل و مشکلاتشان چقدر است؟

□ دفتر امور زنان، ارتباط خود را از طریق نمایندگان معاونت‌ها و مراکز در امور زنان، با مجموعه خواهران همکار برقرار کرده است ضمن اینکه هیچ‌گونه منعی برای ارتباط مستقیم خواهران با دفتر مرکزی وجود ندارد و در طول هفته مراجعات حضوری، تلفنی و مکاتبه‌ای بسیاری برای رفع مشکلات و برآورده کردن درخواست‌های عزیزان صورت می‌پذیرد.

از راه‌های دیگر دستیابی ما به نیازها، مسائل و مشکلات واقعی بانوان همکار، توزیع فرم‌های نیازسنجی از سوی همکاران یا سفارش پروژه تحقیقاتی به مرکز تحقیقات سازمان است. در اینجا می‌توان به برخی از مهم‌ترین تسهیلات خدماتی رفاهی که در نتیجه بررسی‌ها، مراجعات و جلسات فراهم شده‌اند، اشاره کرد.

تأسیس مهدکودک سازمان در سال ۱۳۷۷ و بهره‌مندی بانوان حق‌الزحمه‌ای از تسهیلات آن؛ افزایش و تعدیل کمک هزینه مهدکودک؛ تأسیس مرکز مشاوره اداره کل امور رفاهی و اجتماعی در سال ۱۳۸۰ و مرکز مشاوره معاونت سیما در سال ۱۳۸۲؛ توسعه کمی و کیفی امکانات ورزشی بانوان و برنامه‌ریزی‌های لازم برای بهره‌مندی هر چه بیشتر بانوان از آن؛ برگزاری دوره‌های آموزشی متعدد و گسترده براساس نیازها و ضرورت‌ها؛ برگزاری نشست‌های علمی مشورتی، مسابقات فرهنگی علمی و اردوهای آموزشی، تفریحی و زیارتی؛ همکاری‌های فعال و متقابل با دیگر مراکز امور زنان و خانواده کشور از جمله نهاد ریاست جمهوری، شورای فرهنگی اجتماعی زنان، ستاد احیای امر به معروف و نهی از

در کمیته اصلی بررسی و کارشناسی می‌شود و ضمن ارجاع به مراجع ذی‌ربط، در صورت نیاز، در قالب مقررات سازمانی و حتی در سطح کلان و ملی به آن پرداخته می‌شود.

■ به نظر شما، چه سهمی از عملکرد رسانه ملی به فعالیت زنان شاغل در آن بازمی‌گردد؟ ارزیابی شما از این عملکرد چیست؟

□ از تعداد ۱۵۹۸۲ نفر کارمند رسمی سازمان، ۲۳۹۷ نفر را همکاران زن تشکیل می‌دهند که از تکرر و تنوع شغلی بسیاری برخوردارند و حضور آنان در مشاغل نظیر تهیه‌کنندگی، کارگردانی، پژوهشگری، نویسندگی، اجرای برنامه، امور اداری مالی و مشاغل فنی مهندسی و ... نشان‌دهنده وجود زمینه و بستر مناسب برای برخورداری از مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف مشاغل سازمانی است.

طبق بررسی‌های انجام شده، بیشترین درصد فراوانی نوع فعالیت همکاران زن در مشاغل تولیدی و فنی به ترتیب ۴۲/۸۴ و ۳۲/۴۳ درصد است که از گرایش بیشتر زنان به مشاغل تولیدی حکایت دارد همچنین در مشاغل آموزشی، پژوهشی و برنامه‌ریزی، فراوانی زنان با ۱۴/۶۰ درصد بیشتر از فراوانی مردان (۵/۶۴ درصد) است طبق آخرین آمار، زنان با ۵۱/۸۶ درصد، بیشترین تعداد را در مقطع تحصیلی لیسانس دارند و این در حالی است که مردان با ۳۶/۸ درصد، از بیشترین تعداد با مدرک تحصیلی دیپلم برخوردارند.

آمار فوق بیانگر حضور جدی، مؤثر و تخصصی زنان در بخش‌های مختلف تولیدی، پژوهشی و برنامه‌ریزی است. چنانچه متناسب با این وضعیت، زنان در بخش‌های تصمیم‌ساز و کلیدی نیز حضور جدی و پررنگ تری داشته باشند و سهم آنان در خلق پیام‌های رسانه‌ای براساس توانمندی‌هایشان لحاظ گردد، در نهایت تعادل بیشتری در تولید پیام‌های متناسب با نیازهای واقعی و حقیقی زنان و مردان جامعه ایجاد خواهد شد و این ضمانت و پشتوانه

دفتر امور زنان، ارتباط خود را از طریق نمایندگان معاونت‌ها و مراکز در امور زنان، با مجموعه خواهران همکار برقرار کرده است ضمن اینکه هیچ‌گونه منعی برای ارتباط مستقیم خواهران با دفتر مرکزی وجود ندارد

از راه‌های دیگر دستیابی ما به نیازها، مسائل و مشکلات واقعی بانوان همکار، توزیع فرم‌های نیازسنجی از سوی همکاران یا سفارش پروژه تحقیقاتی به مرکز تحقیقات سازمان است

□ تاکنون، طی ۳ عنوان پژوهش که به مرکز تحقیقات سازمان سفارش داده شده، آسیب‌شناسی وضعیت شغلی زنان، بررسی تحلیلی و آماری از وضعیت شغلی آنان، آسیب‌شناسی فرهنگی و اجتماعی زنان و همچنین یک پژوهش خاص در زمینه آسیب‌شناسی همکاران حق‌الزحمه‌ای زن صورت گرفته است که نتایج آنها به همراه تجزیه و تحلیل، در قالب گزارشی تحلیلی به ریاست محترم وقت سازمان تقدیم شده است.

■ به نظر شما، واحدهای پژوهشی سازمان، به خصوص مرکز تحقیقات صداوسیما، در حوزه امور بانوان سازمان و خانواده، چه فعالیت‌ها یا پژوهش‌هایی می‌توانند انجام دهند؟

□ به طور کلی، نیازهای تحقیقاتی ما در دو بخش قابل تقسیم است: یک بخش مربوط به آسیب‌شناسی وضعیت خواهران همکار است و بخش دیگر که بسیار متنوع و گسترده نیز هست، مربوط به تولیدات رادیویی و تلویزیونی است که با محوریت جایگاه زن و خانواده در برنامه‌های رسانه‌ای مطرح می‌شوند. در ارتباط با این دو بخش، دفتر امور زنان، با برنامه‌ریزی سالانه سفارشات پژوهشی خود را درخواست می‌کند.

انتظار می‌رود همکاران گرامی و پرتلاش ما در مرکز تحقیقات سازمان و سایر واحدهای پژوهشی نیز با بذل توجه ویژه به این گونه موضوعات ما را در دستیابی به اهدافمان یاری رسانند زیرا امروزه با اهداف و نگرش‌های متفاوتی در سطوح داخلی و بین‌المللی به موضوع زن توجه می‌شود و ضرورت آشنایی هر چه بیشتر آحاد جامعه به جایگاه حقیقی زن براساس مبانی و آموزه‌های دینی و حیانی به منظور رسیدن به توسعه تعالی محور بیش از پیش احساس می‌شود.

منکر، استانداردی‌ها و فرمانداری‌ها و ...؛ تعیین ملاک‌ها و مصادیق کاربردی نحوه حضور زنان در برنامه‌های صداوسیما (مصادیق سلبی و ایجابی)؛ تدوین و تنظیم طرح تشکیل شورای عالی خانواده و ارجاع به ریاست محترم سازمان؛ سیاست‌ها و اولویت‌های برنامه‌ای زن و خانواده و ارائه آن به مرکز برنامه‌ریزی سازمان؛ تعیین برخی سیاست‌ها و اولویت‌های موضوعی تحقیقات حوزه زن و خانواده و سفارش سالانه برخی عنوان‌های پژوهشی برحسب تعیین اولویت‌های مورد نظر؛ ایجاد عوامل انگیزشی (معرفی همکاران زن نمونه، مشارکت در جشنواره‌های سازمانی به منظور قدردانی و تجلیل از تولیدات با محوریت زن و خانواده و ...)؛ تشکیل ستاد راهکارهای اجرایی گسترش فرهنگ حجاب و عفاف در سازمان و پیشنهاد طراحی و ساماندهی لباس رسانه به معاونت سیما و ...

■ آیا تاکنون برگزاری جلسه‌ای را با حضور رییس محترم سازمان یا معاون محترم اداری مالی سازمان برای طرح مسائل و مشکلات بانوان همکار، مدنظر داشته‌اید؟

□ بخشی از مسائل و مشکلات خواهران همکار از طریق نماینده محترم معاونت اداری مالی در امور زنان و با صدور مجوز آن معاونت محترم حل و فصل می‌شود. ضمن اینکه یکی از دستورات کاری دفتر، تشکیل جلسات با حضور مسئولان مختلف سازمان است؛ از جمله چندین جلسه‌ای که با حضور معاون محترم اداری مالی برگزار شد که بحمدالله نتایج خوب و مثبتی نیز به همراه داشت.

■ آیا تاکنون پژوهش و آسیب‌شناسی خاصی در حوزه امور بانوان سازمان صورت گرفته است؟

به طور کلی، نیازهای تحقیقاتی ما در دو بخش قابل تقسیم است: یک بخش مربوط به آسیب‌شناسی وضعیت خواهران همکار است و بخش دیگر که بسیار متنوع و گسترده نیز هست، مربوط به تولیدات رادیویی و تلویزیونی است که با محوریت جایگاه زن و خانواده در برنامه‌های رسانه ملی مطرح می‌شوند